

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/957/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515207501
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3515207501.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: P. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. O., U. X/XX, proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO 35807598, o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 30. júla 2015, č.k. 5C/190/2015-10, v senáte jednomyseľne takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd svojím uznesením uložil odporcovi 2/- spoločnosti Zumax, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Nobelova 26 nevykonávať zrážky zo mzdy navrhovateľa podľa Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom 1/ zo dňa 02.05.2014 a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Odporcovi 1/ uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 02.05.2014 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom 1/ do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Súčasne uložil navrhovateľovi povinnosť, aby do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia podal návrh na začatie konania vo veci samej. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že Dohoda je ako zmluvná podmienka v rozpore s § 53 Občianskeho zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka, keďže ide o zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pričom navrhovateľ nemôže žiadnym spôsobom zabrániť vykonaniu zrážok zo mzdy a to napriek tomu, že žiadny súd postihnutie jeho majetku neschválil. Poukázal, že odporca 1/ doručil zamestnávateľovi navrhovateľa Žiadosť o zrážky zo mzdy zo dňa 01.04.2015, pričom odkazuje na Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 02.05.2014. Zároveň uviedol, že zamestnávateľ navrhovateľa vykonáva zrážku zo mzdy vo výške 46,- eur, pričom navrhovateľ dosahuje mzdu vo výške 300,- eur mesačne a vykonávanie zrážky zo mzdy stále trvá. Poukázal, že napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by uložilo povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy, požiadal odporca 1 zamestnávateľa navrhovateľa vykonávať zrážku zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. V záujme predídeniu ujmy sa domáha, aby súd predbežným opatrením dočasne zakázal výkon zrážok zo mzdy. V prílohe návrhu predložil navrhovateľ Zmluvu o spotrebiteľskom úvere 02.05.2014 a kópiu Žiadosti o zrážky zo mzdy zo dňa 01.04.2015 a Dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 02.05.2014.

Súd prvého stupňa v odôvodnení konštatoval, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy uzavretých spolu so zmluvami o úvere, ktoré sú zmluvami spotrebiteľskými, v danom prípade umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, teda či táto dohoda nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Súd mal rovnako za preukázanú aj naliehavú potrebu upraviť vzťahy medzi účastníkmi konania tak, aby nedochádzalo k ďalším zrážkam zo mzdy navrhovateľa, a tým narastaniu sumy, predstavujúcej možné bezdôvodné

obohatenie odporcu 1/. Uvedené sa vzťahuje na Dohodu o zrážkach zo mzdy zo dňa 02.05.2014, na základe ktorej odporca 2/ realizuje výkon zrážok zo mzdy a je reálna obava, že na základe svojvoľne odporcu 1/ je výkon zrážky zo mzdy vykonávaný zjavne v nedôvodnom rozsahu. Na základe uvedených skutočností súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia ako opodstatnenému vyhovel. Doba trvania tohto predbežného opatrenia sa riadi ustanoveniami § 77 ods. 1 písm. b/ alebo c/ O.s.p., prípadne § 77 ods. 2 O.s.p. . Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 76 ods. 1 písm. f) a § 76 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca 1/ a domáhal sa, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietne. Uviedol, že navrhovateľ musí preukázať, z čoho vyvodzuje svoj nárok na nariadenie predbežného opatrenia, musí preukázať existenciu hrozacej ujmy, t.j., že bez nariadenia predbežného opatrenia by mohla vzniknúť závažná a dokonca neodstrániteľná ujma a tiež musí deklarovať opodstatnenie nároku vo veci samej. Navrhovateľ spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia nepredložil také dôkazy a neosvedčil také skutočnosti, ktoré by opodstatňovali jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá platne podľa § 551 Občianskeho zákonníka a spĺňa všetky všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch podľa § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Dohoda obsahuje súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok zo mzdy, pričom zrážky neboli dohodnuté vo výške, ktorá by odporovala ustanoveniu § 551 Občianskeho zákonníka. Predstavuje samostatný dokument, ktorý predstavuje len jeden zo zabezpečovacích inštitútov, ktorým si veriteľ zabezpečuje, že jeho pohľadávka bude splnená. Možnosť veriteľa zabezpečiť svoju pohľadávku, ktorá má spotrebiteľský alebo iný charakter, nie je vylúčená. Nerealizovaním dohody o zrážkach zo mzdy by navrhovateľovi vznikla závažnejšia ujma ako realizovaním tejto dohody, záväzok navrhovateľa voči odporcovi by bol vyšší ako keby sa pravidelne vykonávali zrážky zo mzdy navrhovateľa. Každá platba v prospech zmluvy o úvere navrhovateľa sa pripočítava prednostne na istinu a teda aj dohodnuté úroky sa počítajú stále z nižšej sumy.

Navrhovateľ sa písomne k podanému odvolaniu odporcu 1/ nevyjadril.

Krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu podaného odvolania a jeho dôvodov a dospel k záveru, že je potrebné uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p.

Predbežné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktorým súd dočasným opatrením poskytuje ochranu ohrozeným alebo porušeným právnym pomerom účastníkov dotedy, kým svojím meritórnym rozhodnutím neposkytne definitívnu ochranu, pričom musí byť poskytnutá ochrana ako tomu, kto o nariadenie predbežného opatrenia žiada, tak v rámci ústavných a zákonných pravidiel tomu, voči komu predbežné opatrenie smeruje. Pri posudzovaní dôvodov na nariadenie predbežného opatrenia a jeho rozsahu je tiež potrebné prihliadnuť na to, aby účastníkom nevznikla neprimeraná ujma s ohľadom na veci alebo práva, s ktorými nemôžu na určitý čas nakladať.

Základnými predpokladmi pre nariadenie predbežného opatrenia podľa ust. § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. je osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi, potrebnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov, ktorou nedôjde v právnych vzťahoch účastníkov k vytvoreniu nenávratného stavu a touto právnou úpravou sa neprimeraným spôsobom do ich právnych vzťahov nezasiahne.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ ako dlžník uzavrel dňa 02.05.2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č.307601199 s odporcom ako veriteľom, na základe ktorej mu mala byť poskytnutá čiastka úveru 460 Eur / 250- eur k rukám spotrebiteľa a 210,- eur náklady spotrebiteľa/, so splatnosťou vždy k 25. kalendárnemu mesiacu, počnúc dňom 25.05.2014, v 10 mesačných splátkach po 46 Eur, s RPMN za úver 107,87 % , ročnou úrokovou sadzbou 39,15 % a priemernou RPMN vo výške 44,79%.

V rovnaký deň, t. j. 02.05.2014 bola medzi účastníkmi uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, na základe ktorej navrhovateľ udelil súhlas s vykonávaním zrážok zo mzdy zamestnávateľom navrhovateľa. Súčasne bola uzatvorená dohoda o plnení v splátkach k zmluve o spotrebiteľskom úvere č.307601199, na základe ktorej bola dohodnutá priemerná RPMN vo výške 44,79%.

Súd prvého stupňa návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel, s tým, že dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok. Spotrebiteľovi je potrebné poskytnúť ochranu z dôvodu existencie nebezpečenstva, nakoľko na základe dohody o zrážkach zo mzdy sa umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok ako i narastanie sumy predstavujúcej možné bezdôvodné obohatenie.

K tvrdeniu odporcu, že v danej veci neboli splnené predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko nebolo preukázané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy hroziacej navrhovateľovi, odvolací súd konštatuje, že v prípade nariadenia predbežného opatrenia súd rozhoduje bez vykonania riadneho dokazovania a nemôže sa zaoberať otázkami, týkajúcimi sa veci samej, keď bude nevyhnutné vykonať dokazovanie a celú vec skutkovo i právne vyhodnotiť. Odvolací súd je toho názoru, že jeden zo základných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia, a to nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ak by k nariadeniu predbežného opatrenia nedošlo, je v tejto veci daný. V priebehu konania bolo totiž osvedčené, že odporca predložil zamestnávateľovi navrhovateľa dohodu o zrážkach zo mzdy na zaplatenie dlžnej sumy.

Námietky odvolateľa považoval odvolací súd za nedôvodné, keď boli splnené predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia. Navrhovateľ preukázal, z čoho vyvodzuje svoj nárok na nariadenie predbežného opatrenia a bola preukázaná i existencia bezprostredne hroziacej ujmy na majetku navrhovateľa. Opodstatnenosť nároku bude skúmaná vo veci samej, v konaní o určenie neplatnosti právnych úkonov- Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 307601199 zo dňa 2.5.2014, dohody o zrážkach zo mzdy, rozhodcovskej zmluvy a dohody o plnení v splátkach, tak, ako to uvádza v návrhu navrhovateľ.

Povinnosť členských štátov vyplývajúca z určitej smernice na dosiahnutie výsledku stanoveného touto smernicou, ako aj ich povinnosť vplývajúca z článku 10 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (ďalej „ZES“), prijať všetky potrebné opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy na zabezpečenie plnenia tejto povinnosti, sa vzťahuje na všetky orgány takýchto štátov, vrátane súdnych orgánov v rozsahu ich právomoci. Vnútroštátny súd je teda pri použití vnútroštátneho práva a najmä ustanovení právnej úpravy osobitne prijatej za účelom splnenia požiadaviek smernice povinný vykladať vnútroštátne právo v čo najširšom možnom rozsahu v zmysle znenia a cieľa príslušnej smernice, aby sa dosiahol výsledok stanovený touto smernicou a dosiahol tak súlad s článkom 249 tretím odsekom ZES (ESD 10.11.2005, Stichting Zuid - Hollands Milicufederatie, C-316/04 bod 78 a v ňom citovaná judikatúra).

Dohoda o zrážkach zo mzdy slúži na zabezpečenie hlavného záväzku, ktorý je založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Je preto možné predpokladať, že osud zabezpečovacieho prostriedku bude závisieť od osudu hlavného záväzku.

V zmysle článku 6 smernice 93/13/EHS súd aj bez návrhu skúma nekalú povahu podmienky v spotrebiteľskej zmluve, čím sa má zabrániť tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou a zároveň sa tým sleduje dosiahnutie cieľa v článku 7 uvedenej smernice, pretože takáto skúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Ak by vnútroštátne právo umožnilo veriteľovi obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie smernice 93/13/EH jej užitočného účinku (effet utilé).

Zásada efektívnosti vyžaduje prijať rovnaký záver, aj pokiaľ ide o smernicu 87/102/EHS. Súdny dvor v uznesení C-76/10 Pohotovosť rozhodol, že uvedená smernica vnútroštátnemu súdu umožňuje aj bez návrhu uplatniť ustanovenia preberajúce do vnútroštátneho práva článok 4 uvedenej smernice a stanovujúce, že neexistencia údaju o ročnej percentuálnej miere nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere má za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Je zrejmé, ako to napokon uvádza vo svojom odvolaní aj odporca, že zabezpečovací inštitút - dohoda o zrážkach zo mzdy, nebol vylúčený zo spotrebiteľského práva, to však neznamená, že súd rezignuje na svoju povinnosť podľa článku 6 smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, preskúmať nekalosť zmluvných podmienok prípadne vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.

Záverom odvolací súd dodáva, že pri výklade akejkoľvek problematiky, týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa a aj v tejto súvislosti, v rámci ukladania predbežného opatrenia, je potrebné uprednostniť výklad, ktorý je v prospech spotrebiteľa.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd považoval za dôvodné nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa nevytvorí nenávratný a nenapraviteľný stav v právnom vzťahu účastníkov. V dôsledku nariadeného predbežného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma na strane odporcu, ani neprimeraná výhoda na strane navrhovateľa. Navrhovateľ preukázal podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia vo vzťahu k inej osobe ako k účastníkovi konania a preukázal, že takúto povinnosť možno od inej osoby ako od účastníka konania spravodlivo požadovať. S poukazom na uvedené, krajský súd zhodne so súdom prvého stupňa bol toho názoru, že v danom prípade boli splnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia.

Z týchto dôvodov krajský súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.